UNIVERSUL JURIDIC

Ioan CHIȘ

Drept execuțional penal

Istoria închisorilor românești
Legislația închisorilor din feudalism până în anul 1989
Executarea pedepselor privative de libertate

UJ

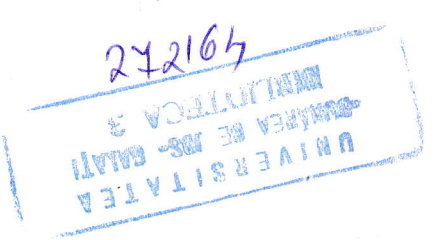
II 22804

Prof. dr. Ioan CHIŞ

DREPT EXECUȚIONAL PENAL

* *Istoria închisorilor româneşti*
* *Legislația închisorilor din feudalism până în anul 1989*
* *Executarea pedepselor privative de libertate*

Universul Juridic
București
-2013-

Cuprins

1.1. SCURT ISTORIC AL ÎNCHISORILOR ROMÂNEȘTI 5
A. Retrospectivă până în secolul al XVII-lea 6
B. Începuturile modernizării închisorilor din Transilvania 8
Închisoarea AIUD 9
Închisoarea ARAD 10
Închisoarea GHERLA 11
Închisoarea Cluj 12
C. Conceptele practicii pedepsirii în secolul al XVIII-lea în Țările Române 13
D. Regimul închisorilor la începutul secolului al XIX-lea. Închisorile în perioada Regulamentelor Organice 15
E. Penitenciarele din Moldova – Grigore GHICA 19
F. Penitenciarele din Muntenia – Gheorghe BIBESCU 21
G. Penitenciarele din Principate – Alexandru Ioan CUZA 23
H. Sistemul penitenciar în timpul Regatului România 27
I. Sistemul penitenciar în perioada aplicării Legii din 30 iulie 1929 pentru organizarea penitenciarelor și institutelor de prevențiune 33
J. Sistemul penitenciar până la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial 41
J. Sistemul penitenciar până la 30 decembrie 1947 – proclamarea Republicii Populare Române 45
K. Două decenii de deținere politică, 1944 - 1964 51
Închisoarea SIGHET (numită închisoarea miniștrilor) 55
Penitenciarul AIUD 56
Penitenciarul GHERLA 59
Canalul Dunăre Marea – Neagră 62
Reeducarea de la penitenciarul Pitești 64
Evoluția populației politice încarcerate 65
Organizarea sistemului penitenciar la data de 1 decembrie 1958 66
Organizarea formațiunilor, lagărelor și coloniilor de muncă 68
Represiunea politică a comuniștilor împotriva comuniștilor 76
L. Sistemul penitenciar în perioada 1964 - 1989 80
M. Câteva rânduri în loc de concluzii 102

2. LEGISLAȚIA EXECUTĂRII PEDEPSELOR ÎN ȚARA NOASTRĂ 116
2.1. Tradiția și Legea Țării cu privire la pedepsirea infracțiunilor 116
2.2. Legislația scrisă privitoare la pedepse în dreptul feudal dezvoltat 122
2.3. Regulamentele Organice din Țările Române 125
2.3. Codul penal (Condica Criminalicească) din anul 1851 127
2.4. Condica penală ostășească 129
2.5. Legislația Unirii 129
2.6. Legea asupra regimului închisorilor – 1 februarie 1784 132

2.7. Legea pentru organizarea penitenciarelor şi institutelor de prevenţie din 30 iulie 1929 134
2.8. Pedepsele şi regimul acestora stabilite prin Codul de justiţie militară 135
2.9. Pedepsele şi executarea acestora conform Codului penal din anul 1936 136
2.10. Legislaţia privind pedepsele pe timpul celui de al Doilea Război Mondial 144
2.11. Legislaţia execuţional-penală în perioada totalitară. Aplicarea Codului penal – 1968, a Legii nr. 23/1969 şi a H.C.M. nr. 2282/1969 149

DREPT EXECUŢIONAL PENAL 153
Capitolul I. Ştiinţa dreptului execuţional penal 153
1.1. Noţiune, obiect şi metode 153
1.2. Dreptul execuţional penal şi ştiinţele penale 155
1.3. Izvoarele dreptului execuţional penal 159
Capitolul II. Executarea pedepsei privative de libertate 166
2.1. Problematica generală. principii directoare 166
2.2. Executarea pedepselor privative de libertate 172
2.2.1. Detenţiunea pe viaţă 172
2.2.2. Pedeapsa închisorii 176
2.2.2.1. Caracterizare 176
2.2.2.2. Regimurile de executare a pedepselor 177
2.2.2.3. Regimul de maximă siguranţă 179
2.2.2.4. Regimul penitenciar închis 182
2.2.2.5. Regimul penitenciar semideschis 184
2.2.2.6. Regimul penitenciar deschis 185
2.2.2.7. Schimbarea regimului de executare a pedepsei 187
2.3. Sistemul penitenciar 189
2.4. Viaţa în închisoare 193
2.5. Disciplina în închisoare 203
2.6. Drepturile persoanelor condamnate 206
2.7. Noutăţi în materia drepturilor condamnaţilor introduse prin Recomandarea Comitetului de Miniştri ai statelor membre, referitoare la Regulile penitenciare europene REC (2006)2. Aspecte critice şi practice 208
2.8. Libertatea conştiinţei, a opiniilor şi libertatea credinţelor religioase. Dreptul la informaţie 221
2.9. Dreptul la informaţie. Măsuri pentru asigurarea accesului la dispoziţiile legale şi documentele privind executarea pedepselor privative de libertate 224
2.10. Dreptul la consultarea documentelor de interes personal 225
2.11. Dreptul de petiţionare şi dreptul la corespondenţă 227
2.12. Dreptul la convorbiri telefonice 230
2.13. Dreptul la plimbare zilnică şi dreptul de a primi vizite 232
2.14. Dreptul de a se plânge împotriva încălcării prevederilor legale 236
2.15. Dreptul de a primi bunuri 238
2.16. Dreptul la vizită 241
2.17. Dreptul la asistenţă medicală 244

2.18. Dreptul la asistență diplomatică 250
2.19. Dreptul la încheierea unei căsătorii 251
2.20. Alimentația persoanelor condamnate 252
2.21. Dreptul la odihnă și repaus săptămânal 255
2.22. Facilitățile ce se pot acorda condamnaților și permisiunea de ieșire din penitenciar 256
2.23. Recompensele ce se pot acorda condamnaților și permisiunea de ieșire din penitenciar 259
2.24. Abaterile disciplinare și sancțiunile ce se pot aplica pentru acestea 268
Capitolul III. Activitatea penitenciară în situații de criză 276
3.1. Deținutul ca factor de criză 276
3.2. Paza și apărarea locurilor de deținere 278
3.3. Realizarea siguranței locurilor de deținere 282
3.4. Actele de tulburare a ordinii, nesupunerea și revolta deținuților 283
3.5. Refuzul de hrană – greva foamei 287
3.6. Sinuciderea 290
3.7. Evadarea. Înlesnirea evadării 295
3.8. Incendii, cutremure, inundații, alte calamități 299
Capitolul IV. Activitatea socio-educativă realizată cu persoanele condamnate 300
Capitolul V. Liberarea condiționată a condamnaților 309
Capitolul VI. Munca deținuților în penitenciare 315
6.1. Rolul muncii în regimurile penitenciare 315
6.2. Regulile europene privitoare la munca deținuților 317
6.3. Specificul muncii în penitenciare 319
6.4. Munca unor categorii speciale de condamnați 322
Capitolul VII. Deținuții periculoși 324
7.1. Concept, definiție și forme 324
7.2. Periculozitatea unor conduite 326
7.3. Tipuri de condamnați – caracteristici principale 327
7.4. Tratamentul și regimul deținuților periculoși 328
Capitolul VIII. Femeia în penitenciar 335
8.1. Introducere în problematică 335
8.2. Specificul aplicării drepturilor, obligațiilor și sancțiunilor femeilor în penitenciare 337
8.3. Activitățile socioculturale desfășurate cu femeile condamnate 345
8.4. Adaptarea instituționalizată (INSTAD): 347
8.5. Alfabetizarea deținutelor (ALFAZ): 349
8.6. Completarea nivelului de școlarizare (CONIS): 350
8.7. Educația bunului cetățean (CEB): 350
8.8. Inițierea, încurajarea, întreținerea și dezvoltarea legăturilor cu familia și comunitatea (DIFICIL): 351
8.9. Educația pentru sănătate (EDUCOSAN): 352
8.10. Educația juridică (EDUCOLEX): 353
8.11. Pregătirea pentru liberare (PROLIB): 353

8.12. Asistență socială specială, ajutor terapeutic şi recuperator pentru deținutele vulnerabile (STRADAV): 354
8.13. Diminuarea agresivității deținutelor violente (VAAD): 354
8.14. Formare şi dezvoltare profesională (PROFORD): 354
8.15. Educația pentru viața de familie (EDUCOFAM): 354
8.16. Menținerea tonusului fizic şi psihic prin activități de educație fizică şi sport (EDUCUSPORT): 355
8.17. Menținerea tonusului fizic şi psihic prin activități de educație fizică şi sport (SUM): 355
8.18. Activitățile de club (ACTIV CLUB): 356
8.19. Programul hobby: 356
8.20. Aspecte speciale privind femeia gravidă în închisoare 357
Capitolul IX. Sistemul sancțiunilor penale pentru minorii infractori 359
9.1. Sistemul sancțiunilor de drept penal aplicabile minorilor. aspecte generale 359
9.2. Felul sancțiunilor 361
9.3. Alegerea sancțiunii şi individualizarea acesteia 363
9.4. Sancționarea concursului de infracțiuni 364
9.5. Suspendarea condiționată a executării pedepsei 365
9.6. Măsurile educative 367
9.7. Pedepsele aplicabile minorilor 369
9.8. Suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate minorului 371
9.9. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau sub control 371
9.10. Executarea pedepsei cu închisoarea de către minori şi tineri 372
9.11. Specificul aplicării drepturilor şi obligațiilor minorilor infractori pe timpul executării pedepsei închisorii 375
9.12. Relațiile condamnaților minori cu lumea exterioară 378
9.13. Relațiile deținuților minori cu personalul penitenciarului 379

Anexa 1. Acte normative referitoare la activitățile principale ale penitenciarelor 395
Anexa 2. Bibliografie 398
Anexa 3. Unitățile teritoriale subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor 404